

Naziv suda: OSNOVNI SUD BRČKO DISTRIKTA BIH

Analiza pokazatelja iz statističkog izvještaja o poštivanju optimalnih i predvidivih rokova:

Iz Izvještaja o poštivanju optimalnih i predvidivih rokova za period od 01.01.-30.06.2022. godine proizilazi da je ovaj Sud u radu imao 9120 predmeta, od čega je završeno 3243 predmeta, i to 2582 predmeta u predvidivim rokovima, a 661 predmet sa prekoračenjem predvidivog roka, dok je ostalo neriješenih 5877 predmeta, od čega je u 1766 predmeta već prekoračen predvidivi rok, a u 4111 predmeta još nije prekoračen taj rok. Od ukupnog broja neriješenih predmeta 1908 predmeta čine izvršni predmeti.

Iz Izvještaja o poštivanju optimalnih i predvidivih rokova proizilazi da je najveće prekoračenje optimalnih i predvidivih rokova na izvršnom referatu, kada su u pitanju riješeni predmeti u 2022. godini, a i kada su u pitanju neriješeni predmeti na dan 30.06.2022. godine. Nešto duže traju i pojedini vanparnični postupci, kao npr. postupci uređenja imovinskih odnosa (dioba nekretnina, uređenje međe), kao i postupci u krivičnim i prekršajnom predmetima u odnosu na predvidive rokove.

Kako ovaj Izvještaj prikazuje poštivanje rokova samo u predmetima koji su evidentirani u CMS sistemu, napominjemo da ovaj Sud ima određeni broj neriješenih izvršnih predmeta i u SOKOP sistemu, pa je već duže vrijeme bio „pojačan rad“ na izvršnom referatu u smislu rada 5 sudija i 4 stručna saradnika pod nadzorom sudije. Takvo angažovanje sudija odnosno stručnih saradnika na tom referatu, praćeno je i radom deset, a odnedavno, jedanaest sudskih izvršitelja (referenti za prinudnu naplatu), što je na izvršnom referatu dovelo do smanjenja broja neriješenih predmeta, tako da na kraju ovog izvještajnog perioda imamo neriješenih 8063 svih izvršnih predmeta. Takođe je važno napomenuti da je u ovoj godini jedan sudija preminuo, dvoje drugih sudija su na dužem bolovanju, ali očekujemo da će tokom 2022. godine biti popunjena sistematizacija nosilaca pravosudnih funkcija tako da je za očekivati da će i drugi referati (parnični) biti dovedeni u stanje ažurnosti.

Neblagovremeno dostavljanje nalaza vještaka svih struka, a posebno geometara, prouzrokuje duže trajanje parničnih i vanparničnih postupaka i bez obzira na striktne odredbe ZPP-a objektivno nismo u mogućnosti da mijenjamo vještake tim više što nemamo nikakvog uticaja na izbor vještaka, a i pojedini vještaci nemaju određenu logističko-tehničku opremljenost, sem vještaka-uposlenika Vlade Brčko distrikta BiH.

Posebno treba naglasiti da su na rad Suda i postignute rezultate i u 2022. godini uveliko uticali zaostaci iz prethodnih perioda zbog obustave rada advokata pred Sudovima Brčko distrikta BiH tokom dužeg perioda 2019. godine, kao i pandemija korona virusom tokom 2020. godine. Sve ovo je u velikoj mjeri uticalo na rezultate rada Suda. Važno je naglasiti da smo tokom 2022. godine imali dvoje sudija na višemjesečnom bolovanju, dok je jedan sudija preminuo.

Analiza raspoloživih resursa u sudu:

Uvažavajući izneseno u prethodnoj analizi konstatujem sljedeće:

Broj predmeta je direktno uticao na prekoračenje optimalnih i predvidivih rokova, kao i višemjesečno bolovanje dvojice nosilaca pravosudnih funkcija, a i jedan sudija je preminuo. Međutim, očekujemo da će tokom 2022. godine biti izvršeno imenovanje nosilaca pravosudnih funkcija na upražnjene pozicije u ovom Sudu, tako da je za očekivati da će rezultati tokom 2022. godine biti bolji, ako ne bi došlo do pogoršanja epidemiološkog stanja.

Analiza „perioda neaktivnosti“ u predmetima:

Uglavnom, svi predmeti, koji su predviđeni Planom rješavanja predmeta za 2022. godinu, su bili u radu.

Kao razlog neaktivnosti u predmetima jedino što se može pojaviti je smrt stranke, prethodno pitanje ili prijedlog stranke da se postupak odloži na neko vrijeme iz određenih razloga, kao i, izuzetno, epidemiološko stanje u BiH zbog pandemije korona virusom, ukoliko dođe do pogoršanja stanja u ovoj godini.

Kad su izvršni predmeti u pitanju, primijećeno je u posljednje vrijeme, posebno u predmetima banaka ili mikrokreditnih organizacija, da se postupci izvršenja prolongiraju za određeni period, što znači da oni, na jedan izvjestan način, u fazi izvršnog postupka preugovaraju izvršne obaveze mimo Suda, te na taj način direktno utiču na dužinu trajanja postupka. Međutim, stavovi viših sudova po tom pitanju nisu jasno definisani.

Kada su u pitanju krivični ili prekršajni postupci, jedini razlog nezavršavanja takvih predmeta je nedostupnost optuženog, osuđenog odnosno okrivljenog, gdje su izdate potjernice ili naredbe za prinudno dovođenje i čeka se realizacija istih.

Prijedlog mjera kako bi se utvrđeni predvidivi rokovi skraćivali i približavali optimalnim rokovima:

Jedna od mjera je bila praćenje realizacije Plana rješavanja predmeta, koja se vršila tokom 2022. godine, mjesečno odnosno tromjesečno praćenje predmeta po svim referatima, u skladu sa Uputstvom za izradu Plana rješavanja predmeta za 2022. godinu.

Mišljenja sam da je potrebno razmisliti o mogućnosti izmjene odredbi Zakon o izvršnom postupku o načinu završetka izvršnih predmeta u smislu onemogućavanja strankama da im se da mogućnost prolongiranja postupka u smislu predlaganja rokova izvršenja, pa po potrebi precizirati kraći vremenski period za, eventualno, odlaganje. Trenutno je situacija da se strankama daje takva mogućnost, a da su oni, faktički, u situaciji da preugovaraju međusobna prava i obaveze u izvršnom postupku, tako da u naravi vodimo jedan, dva ili više postupaka, a troškovi ostaju isti. To znači da koriste Sudove kao garant za izvršenje takvih obaveza na štetu efikasnosti Pravosuđa.

Potrebno je preduzeti određene aktivnosti, mada smo to više puta činili, te vještake, posebno geometre, dovesti u situaciju da ažuriraju svoja stanja, te nalaze blagovremeno dostavljaju, kako bi postupci bili okončani u predvidivim rokovima.

Ostalo: